

32001D0681

17.9.2001

ÚRADNÝ VESTNÍK EURÓPSKÝCH SPOLOČENSTIEV

L 247/24

ROZHODNUTIE KOMISIE

zo 7. septembra 2001

o usmernení na vykonanie nariadenia (ES) č. 761/2001 Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa umožňuje dobrovoľná účasť organizácií v systéme spoločenstva pre ekologické riadenie a audit (EMAS)

(oznámené pod číslom C (2001) 2504)

(Text s významom pre EHP)

(2001/681/ES)

KOMISIA EURÓPSKÝCH SPOLOČENSTIEV,

so zreteľom na Zmluvu o založení Európskeho spoločenstva,

so zreteľom na nariadenie (ES) č. 761/2001 Európskeho parlamentu a Rady z 19. marca 2001, ktorým sa umožňuje dobrovoľná účasť organizácií v systéme spoločenstva pre ekologické riadenie a audit (EMAS) ⁽¹⁾ a najmä na jeho článok 2 písm. s) druhý odsek, článok 3 ods. 3 písm. b) a článok 8,

keďže:

- (1) nariadenie (ES) č. 761/2001 stanovuje požiadavky pre účasť organizácií v EMAS;
- (2) malo by byť prijaté usmernenie, ktoré zabezpečí, aby sa nariadenie (ES) č. 761/2001 uplatňovalo jednotne vo všetkých členských štátoch;
- (3) je vhodné určiť osobitné prípady, v ktorých by mohlo byť problematické určiť vyhovujúci subjekt na registráciu v EMAS a zabezpečiť harmonizovaný prístup v tejto situácii ako aj výnimky, ktoré umožňujú registráciu subjektom menším ako sídlo;
- (4) malo by byť prijaté usmernenie pre vytvorenie programov previerok organizácií v EMAS, pre vykonávanie schválenia environmentálnych správ a následných ročných aktualizácií ako aj pre výnimky zo zásady ročného schválenia aktualizácie;
- (5) je tiež vhodné harmonizovať praktické používanie loga EMAS a zabezpečiť, aby sa zreteľne stanovil vyčerpávajúci zoznam výnimiek pre používanie loga za určitých podmienok;

- (6) opatrenia zabezpečené týmto rozhodnutím sú v súlade so stanoviskom výboru založenom podľa článku 14 nariadenia (ES) č. 761/2001,

PRIJALA TOTO ROZHODNUTIE:

Článok 1

Subjekty podľa druhého odseku článku 2 písm. s) nariadenia (ES) č. 761/2001 sa registrujú ako organizácie v súlade s usmernením uvedeným v prílohe I.

Článok 2

Organizácie majú schváliť aktualizácie svojej environmentálnej správy ako je uvedené v článku 3 písm. b) nariadenia (ES) č. 761/2001 v súlade s usmernením uvedeným v prílohe II.

Článok 3

Logo EMAS ako je uvedené v článku 8 nariadenia (ES) č. 761/2001 sa používa v súlade s usmernením uvedeným v prílohe III.

Článok 4

Toto rozhodnutie je adresované členským štátom.

V Bruseli 7. septembra 2001

Za Komisiu

Margot WALLSTRÖM

členka Komisie

⁽¹⁾ Ú. v. ES L 114, 24.4.2001, s. 1.

PRÍLOHA I

USMERNENIE O SUBJEKTE VHODNOM NA REGISTRÁCIU V EMAS

(Všetky odkazy k prílohám sa vzťahujú na prílohy k nariadeniu (ES) č. 761/2001, pokiaľ sa výslovne neuvádza inak)

Cieľ usmernenia

Rozšírenie EMAS z tradičného rozsahu industriálneho/výrobného sektora na všetky organizácie, ktoré majú vplyvy na životné prostredie znamená, že budú schopné zaregistrovať sa v EMAS subjekty s množstvom rôznych organizačných štruktúr. Toto usmernenie bolo pripravené na základe článku 2 písm. s) druhej a štvrtej vety a článku 2 písm. t) nariadenia (ES) č. 761/2001, aby pomohlo organizáciám, environmentálnym overovateľom a príslušným orgánom pri rozhodovaní o vhodnom subjekte na registráciu v EMAS.

Výber subjektu na registráciu bude kombináciou manažérskeho operatívneho riadenia a geografickej polohy.

Subjekt, ktorý má byť registrovaný ako organizácia v EMAS nesmie presahovať hranice jedného členského štátu. Ak organizácia zahŕňa jedno alebo viac sídel, každé zo sídel na ktoré sa EMAS uplatňuje, musí vyhovovať všetkým požiadavkám EMAS vrátane sústavného zlepšovania environmentálneho správania ako to definuje článok 2 písm. b) nariadenia (ES) č. 761/2001.

Boli rozlíšené subjekty s nasledovnými organizačnými štruktúrami, ktoré sú ďalej upravené podrobnejšie:

1. Organizácie pôsobiace len v jednom sídle.
2. Organizácie, ktoré si môžu za výnimočných okolností registrovať subjekt menší ako jedno sídlo.
3. Organizácia pôsobiaca v rôznych sídlach:
 - a) s rovnakými alebo podobnými výrobkami a službami,
 - b) s rozličnými výrobkami alebo službami.
4. Organizácia, u ktorej sa nedá riadne určiť sídlo.
5. Organizácia spravujúca dočasné sídla.
6. Nezávislé organizácie registrujúce sa ako jedna spoločná organizácia.
7. Malé podniky pôsobiace na danom rozľahlom území a produkujúce rovnaké alebo podobné výrobky alebo služby.
8. Miestne orgány a vládne inštitúcie.

Zo začiatku by účastníci EMAS mali mať na zreteli, že environmentálni overovatelia, prípadne príslušné orgány, môžu ovplyvňovať schválenie subjektu, ktorý sa uchádza o registráciu (pozri článok 2 písm. s) a t) nariadenia (ES) č. 761/2001). Rovnako sa vyžaduje od všetkých účastníkov, aby pripravili environmentálne vyhlásenie, ktoré okrem iných vecí musí obsahovať jasný a jednoznačný popis organizácie registrujúcej sa v EMAS a súhrn všetkých jej činností, výrobkov a služieb a jej vzťah k rodičovskej organizácii (pozri prílohu III bod 3.2 písm. a)). Tieto požiadavky sa spájajú s ďalšími týkajúcimi sa manažérskeho operatívneho riadenia a vplyvu na environmentálne aspekty organizácie (pozri prílohu I A a najmä odsek 4.3.1 a prílohu I B).

Účelom týchto požiadaviek je preukázať, že organizácia má manažérske operatívne riadenie a vplyv na svoje environmentálne aspekty, ktoré majú významné environmentálne vplyvy vo všetkých sídlach. Preto sa účastníkom odporúča, aby si jasne a rozumne zdôvodnili výber sídel organizácie alebo ich častí, ktoré sa majú registrovať. Keď tak urobia, splnia tým požiadavky environmentálneho vyhlásenia a získajú dobrú pozíciu na zodpovedanie možných otázok, predovšetkým od overovateľov a príslušných orgánov, ale dodatočne aj od ďalších zainteresovaných strán. Príslušný orgán odmietne registráciu, ak vybraný subjekt, ktorý má byť registrovaný, nezodpovedá definíciám uvádzaným v článku 2 písm. s) a t) nariadenia (ES) č. 761/2001 a vysvetleným v tomto usmernení. Preto, v prípade pochybností, by sa mala organizácia poradiť s príslušným orgánom už v počiatočnej fáze zavádzania systému environmentálneho manažérstva (EMS).

Princípy:

- transparentnosť,
- manažérske operatívne riadenie,
- nielen výber dobrých oblastí,
- verejná zodpovednosť,
- miestna zodpovednosť.

Definície

„Organizácia“ je podľa článku 2 písm. s) nariadenia (ES) č. 761/2001 spoločnosť, združenie, firma, podnik, úrad alebo inštitúcia alebo ich časť alebo ich kombinácia, ktorá je zapísaná do registra alebo nie, verejná alebo súkromná a má svoje vlastné funkcie a správu.

„Sídlo“ je podľa článku 2 písm. t) nariadenia (ES) č. 761/2001 celé územie vo vymedzenej geografickej lokalite pod operatívnym riadením manažmentu organizácie zabezpečujúcej činnosti, výroby a služby. Patrí sem celá infraštruktúra, vybavenie a materiály.

„Subjekt“ je sídlo alebo časť divízie, organizácia, časť skupiny organizácií, uchádzajúce/uchádzajúca sa o registráciu pod jedným registračným číslom.

1. ORGANIZÁCIE PÔSOBIACE LEN V JEDNOM SÍDLE

Organizácia pôsobiaca len v jednom sídle je najjednoduchší prípad, pretože rozsah manažérstva a geografická poloha si navzájom zodpovedajú. Sídla zaregistrované v EMAS I spadajú do tejto kategórie podľa článku 17 ods. 4 nariadenia (ES) č. 761/2001.

Pozitívne príklady:

- spoločnosť pôsobiaca v jednom sídle, kde vyrába potrubie i rádiá, môže registrovať iba jedno z týchto odvetví,
- kaviareň v sídle výrobcu odevov môže byť registrovaná oddelene.

Negatívne príklady:

- farmaceutická spoločnosť nemôže registrovať iba časť továrne vyrábajúcej finálny produkt, ktorý dostane zákazník oddelene, vynechajúc tak základný priemyselný výrobný proces, týkajúci sa látok polotovarov v tom istom sídle.

2. VÝNIMOČNÉ OKOLNOSTI PRE REGISTRÁCIU SUBJEKTU MENŠIEHO AKO JEDNO SÍDLO

Ak organizácia uvažuje o registrácii subjektu menšieho ako sídlo, musí sa rozhodovať na základe nasledovných princípov. Po prvé, výnimka nemôže byť použitá s cieľom zneužitia (získania čerešničiek na torte). Preto nie je povolené registrovať časti jednotného výrobného procesu s úmyslom vylúčiť časti sídla, ktoré by nemohli byť registrované podľa EMAS. Organizácia musí byť schopná podať dôkazy o svojej schopnosti monitorovať a operatívne riadiť všetky svoje významné environmentálne aspekty a dokázať, že subjekt určený na registráciu nebol špeciálne oddelený od ostatných častí väčšieho sídla so slabým profilom.

Po druhé, princípy „miestnej zodpovednosti“ a „verejnej zodpovednosti“ vyjadrené v prílohe III bod 3.7 a prílohe I body B2 a B3 musia byť dodržané. Komunikácia s verejnosťou je kľúčovým prvkom EMAS. Vo svojom vlastnom záujme by mala organizácia informovať verejnosť transparentným a zrozumiteľným spôsobom o environmentálnom správaní konkrétneho sídla. Ak má oddelená časť organizácie vlastný trh, môže byť pre ňu dôležité, aby mohla použiť logo pre svoju vlastnú komunikáciu. Ak si však registráciu plánuje subjekt menší ako zodpovedajúce sídlo, musí byť jasne verejnosti povedané, že iba časti prevádzkovania organizácie v sídle sú riadené podľa EMAS, keďže za normálnych okolností verejnosť vníma činnosti v jednom sídle ako nedeliteľný celok. Organizácia musí zodpovedať za zreteľnú komunikáciu s okolím a musia sa prijať náležité opatrenia, aby sa predišlo zavádzaniu verejnosti.

Na základe týchto princípov môže byť subjekt menší ako sídlo registrovaný oddelene, ak:

- oddelená časť jasne definovala vlastné produkty, služby alebo činnosti a jej environmentálne aspekty a vplyvy môžu byť zreteľne určené a odlíšené od iných, neregistrovaných častí sídla;
- oddelená časť má vlastný manažment a správu s kompetenciami, ktoré zabezpečujú, že je splnomocnená organizovať si a kontrolovať EMS, svoje vplyvy na životné prostredie a prijať nápravné opatrenia vo svojej zodpovednosti. Dôkazy o tom sa dajú vyhľadať v právnom postavení, registrácii v obchodnej komore, tabuľkách a správach materskej organizácie a vo vlastných písomnostiach,
- sú jasne stanovené zodpovednosti oddelenej časti za dodržiavanie požiadaviek povolení a environmentálnych licencií, ktoré sú pre túto časť vydané.

Sídlo nemôže byť rozdelené na časti, ak:

- oddelený subjekt pokrýva iba časť činnosti v sídle, ktorá nie je rozhodujúca na pozorovanie environmentálnych aspektov a vplyvov celej činnosti v sídle,
- nie je z pohľadu zvonka zrozumiteľné, ktorá časť činností v sídle je riadená podľa EMS a prečo práve táto časť bola oddelená od činností v sídle.

Osobitne v tomto prípade je podstatné jasne určiť hranice zodpovednosti za vstupy a výstupy do a z organizácie. EMS musí zohľadniť aj rozhranie so službami a činnosťami, ktoré nie sú úplne predmetom jej činnosti. Napríklad, musí posúdiť environmentálne aspekty a vplyvy bežnej infraštruktúry v sídle ako je bežné odpadové hospodárstvo alebo čistiareň odpadových vôd a zahrnúť ich do svojho environmentálneho programu a procesu sústavného zlepšovania.

3. ORGANIZÁCIA PÔSOBIACA V RÔZNYCH SÍDLACH

V rámci nariadenia (ES) č. 761/200 môžu účastníci ďalej pokračovať v registrácii jednotlivých sídel alebo „organizácií“ (definované v článku 2 písm. s)) alebo ich častí alebo ich kombinácií. V oboch prípadoch sa od účastníkov vyžaduje, aby vykazovali sústavné zlepšovanie správania s dôležitými aspektmi a vplyvmi v súlade so svojou politikou, programom a cieľmi. Tie, čo registrujú niekoľko sídel ako jednu organizáciu musia tiež zohľadniť požiadavky článku 2 písm. b), prílohy I B 2) a prílohy III bod 3.7 a musia vedieť zdôvodniť, prečo nie je zlepšené správanie zjavné v každom sídle.

Organizácie uchádzajúce sa o registráciu v EMAS, či už v súkromnom alebo verejnom sektore, musia, okrem objasnenia a zdôvodnenia výberu sídla, alebo kombinácie sídel byť tiež pripravené objasniť a zdôvodniť zainteresovaným osobám aké sú ich zámeri s ešte neregistrovanými sídlami.

3.1. S rovnakými alebo podobnými výrobkami alebo službami

Na získanie jedného „registračného čísla“ by mala byť organizácia schopná ukázať overovateľovi dôsledné uplatňovanie postupov a politiky environmentálneho manažérstva vo všetkých sídlach. Organizácie patriace do tejto kategórie sú často charakterizované spoločnými manažérskymi postupmi pre prevádzku rôznych sídel, napr. spoločná príručka environmentálneho manažérstva. Vďaka tomu je možné redukovať hĺbku overovania na jednotlivých sídlach, ak organizácia môže dokázať plné manažérské operatívne riadenie vo všetkých svojich sídlach.

Ak činnosti v sídle majú podobné environmentálne aspekty a vplyvy, spadajú pod podobný systém environmentálneho manažérstva a pracujú s tými istými štruktúrami ako sú pobočky, obchodné kancelárie alebo prevádzkové zariadenia a dielne, potom je možné overovať niektoré z rozličných sídel na báze výberu. Vzorky musia byť vybrané tak, aby sa zabezpečilo, že overovateľ má reprezentatívny a súhrnný pohľad na environmentálne správanie organizácie a že je schopný skontrolovať spoľahlivosť údajov a zodpovednosť každého miesta.

Mali by sa použiť osvedčené postupy na výber vzoriek ⁽¹⁾ a overovatelia pri výbere sídel, ktoré sa zahrnú do programu overovania, musia brať do úvahy nasledujúce faktory:

- environmentálnu politiku a environmentálny program;
- zložitosť EMS, význam priamych a nepriamych environmentálnych aspektov a vplyvov a možnú interakciu s citlivým okolím;
- vyspelosť EMS v sídle;
- názory zainteresovaných strán (sťažnosti, verejné záujmy v sídle);
- rozloženie personálu organizácie v sídlach;
- akékoľvek práce na smeny;
- históriu environmentálnych problémov;
- výsledky z predošlých overovaní a interných auditov.

Počas obdobia overovacieho cyklu musia byť pokryté všetky sídla. Pri prvom overovaní a v každom ďalšom overovaní cyklu musí byť do programu overovania zahrnuté ústredie.

Organizácie a overovatelia musia mať na pamäti, že ak sú s vymedzenými geografickými lokalitami spojené významné vplyvy na životné prostredie, všetky tieto sídla sa overia osobitne a environmentálne údaje súvisiace s významnými environmentálnymi vplyvmi sa uvedú v environmentálnom vyhlásení v súlade s princípmi „miestnej zodpovednosti“.

Sídlo musí byť overované jednotlivo, ak:

- sú veľkosť, rozsah a povaha činností/pôsobenia v sídle uznané ako významné;
- vnútorný audit a preskúmanie manažmentom ukázali potrebu nápravnej činnosti;
- od posledného overovania nastali podstatné zmeny v systéme environmentálneho manažérstva alebo vo fungovaní sídla;
- alebo ak sa sídlo výrazne odlišuje od ostatných sídel organizácie:
 - veľkosťou a pracovnými postupmi,
 - priamymi a nepriamymi environmentálnymi aspektmi a vplyvmi (druh a dôležitosť),
 - citlivosťou na svoje prostredie,
 - uplatniteľnými právnymi požiadavkami,
 - štruktúrou miestneho EMS a/alebo miestneho systému manažérstva,
 - veľkosťou, rozsahom a povahou činností/pôsobenia v sídle.

Organizácie by mali zvážiť riziko straty spoločnej registrácie všetkých sídel, v prípade porušenia predpísaných požiadaviek v jednom sídle. Organizácie môžu, po zvážení tohto rizika registrovať konkrétne sídla jednotlivo. V protiklade s overovaním, technika výberu vzoriek nemôže byť, ako všeobecné pravidlo, použitá na vnútorný audit podľa prílohy III.

⁽¹⁾ — ISO/IEC sprievodca 66.
— EA – 7/02.
— iné medzinárodné a vnútroštátne normy.

Príklady

- banky,
- cestovné kancelárie,
- maloobchodné reťazce,
- konzultanti.

3.2. S rozličnými výrobkami alebo službami

V týchto prípadoch nemôže overovateľ použiť techniku výberu vzoriek, pretože postupy činností a vplyvy budú v každom sídle rôzne. Je na organizácii, aby si vybrala, či chce registrovať každé sídlo jednotlivo, alebo chce svoje sídla registrovať pod jedným spoločným registračným číslom.

Bez ohľadu na to, či si organizácia želá jednu registráciu alebo oddelenú registráciu každého jednotlivého sídla, musí byť zvážených niekoľko otázok vrátane:

- potreby analýzy environmentálnych aspektov a vplyvov spojených so všetkými rôznymi sídlami,
- s nimi súvisiace manažérske operatívne riadenie,
- existencie environmentálnej politiky a environmentálnych programov, ktoré zohľadňujú princíp miestnej zodpovednosti.

V tomto prípade musia byť všetky sídla overované jednotlivo a príslušné environmentálne údaje musia byť uvádzané jednotlivo v environmentálnom vyhlásení. (pozri prílohu III bod 3.7 a usmernenie k environmentálnemu vyhláseniu (príloha II tohto rozhodnutia)).

I v tomto prípade si musí organizácia, ktorá chce zaregistrovať niektoré alebo všetky sídla pod spoločným registračným číslom, byť vedomá rizika straty spoločnej registrácie v prípade porušenia podmienok v jedinom sídle (lokalite).

Môže sa postupovať tak, že organizácia začne s registráciou jednotlivých sídel a neskôr ich zjednotí pod jedným registračným číslom ako jednu organizáciu.

Príklady:

- výroba energie,
- výroba strojových súčiastok,
- chemické spoločnosti,
- nakladanie s odpadom.

Tipy:

- kompatibilita environmentálnej politiky združenia s environmentálnou politikou sídla,
- významné miestne vplyvy musia byť udávané v environmentálnom vyhlásení,
- interakcia environmentálnych aspektov medzi rôznymi sídlami,
- operatívne riadenie miestneho EMS vykonávané združením,
- každé sídlo môže byť registrované jednotlivo,
- strata spoločnej registrácie pri porušení podmienok v jednom sídle.

4. ORGANIZÁCIA, U KTOREJ SA NEDÁ RIADNE URČIŤ SÍDLO

Pre organizáciu, u ktorej sa nedá ľahko určiť sídlo, je obzvlášť dôležité, aby sa o prípadných pochybnostiach poradila aj s overovateľom na príslušnom orgáne, či je vybraný subjekt vhodný na registráciu v súlade s princípmi EMAS.

V tomto prípade musí byť jasne definovaná oblasť činnosti a infraštruktúra, musí byť úplne integrovaná do manažérskeho systému a presne popísaná v environmentálnom vyhlásení. Zvlášť v týchto organizáciách je dôležité, aby bola zodpovednosť za významné environmentálne aspekty zreteľne určená a aby mal overovateľ dôkazy, že organizácia má vhodný postup na operatívne riadenie týchto aspektov. Kvôli faktu, že tieto organizácie vo všeobecnosti pôsobia na veľkých územiach, vrátane miest alebo metropolitných území, organizácia by mala podať patričný dôkaz, že:

- zvažila riziká pre životné prostredie a obyvateľstvo,
- prijala náležité plány na informovanie ľudí ako sa správať v prípade havárie,
- pripravila systematické informácie o stupni znečisťovania,
- preskúmala infraštruktúru, ktorú operatívne riadi.

Sú prípady, kedy organizácia, napriek tomu, že operatívne riadi rôzne sídla na určenom území, nemôže prevádzkovať každé sídlo jednotlivo a vplyvy na životné prostredie samostatných sídel sú prepojené. V tomto prípade by mali byť samostatné sídla považované za jednotnú organizáciu pre registráciu v EMAS.

Príklady:

- distribúcia služieb (teplo, voda, plyn, elektrická energia atď.),
- telekomunikácie,
- doprava,
- zber odpadu.

5. ORGANIZÁCIE SPRAVUJÚCE DOČASNÉ SÍDLA

V prípade organizácií vykonávajúcich prevádzku len po určitú dobu v sídlach, ktoré nevlastnia, overovateľ skontroluje manažérsky systém organizácie a jeho environmentálne správanie vo vybraných dočasných sídlach, ktoré budú reprezentovať schopnosti environmentálneho manažérstva organizácie. Overovateľ musí použiť techniky výberu vzoriek na audit na základe osvedčených praktík, aby overil účinnosť postupov na vybraných sídlach.

Organizácia musí podať dôkazy, že prijaté postupy a technológie vhodné pre konkrétne sídla, v ktorých dočasne vykonáva svoju činnosť, sú na mieste.

V prípadoch, v ktorých je to vhodné, by tieto postupy mali obsahovať aspoň nasledujúce položky:

- vhodné technológie a prípravu pracovníkov;
- náležitú environmentálnu analýzu sídel pred začatím činnosti;
- analýzu environmentálnych následkov vychádzajúcich z budúcich plánovaných činností;
- komunikácia s verejnosťou žijúcou v oblasti a s miestnymi úradmi týkajúca sa príslušných environmentálnych aspektov spojených s pracovným plánom a súvisiacich identifikovaných riešení;
- formuláciu nápravných plánov alebo riešení pre zlepšenie environmentálnych podmienok príslušného územia po skončení činnosti.

Dočasné sídla budú časťou náhodného overovacieho procesu. Registrujú sa činnosti nielen ich umiestnenie.

Príklady:

- stavebné spoločnosti,
- čistiarenské spoločnosti,
- poskytovatelia služieb,
- spoločnosti zaoberajúce sa dekontamináciou,
- cirkusy.

**6. NEZÁVISLÉ ORGANIZÁCIE VYKONÁVAJÚCE SVOJU ČINNOSŤ NA OBMEDZENOM ÚZEMÍ,
REGISTROVANÉ AKO JEDNA SPOLOČNÁ ORGANIZÁCIA**

Malo by sa brať do úvahy, že ľudia žijúci v susedstve veľkého sídla, miestne úrady a orgány životného prostredia uplatňujúce zákony, radi uplatňujú princíp spoločnej zodpovednosti a vytvárajú jednotný environmentálny program pre celú oblasť. Nezávislé spoločnosti sa môžu usilovať spojiť zdroje, aby dosiahli jednotnú registráciu v EMAS. Toto je umožnené v zmysle tohto nariadenia, keďže definícia uvádza, že „organizácia“ znamená spoločnosť, združenie, firmu, podnik, úrad alebo inštitúciu alebo ich časť alebo ich kombináciu, ktorá sa zapisuje do registra alebo nie, verejná alebo súkromná a má svoje vlastné funkcie a správu.

V týchto prípadoch, aby zúčastnené organizácie získali spoločnú registráciu ako jedna, musia byť schopné preukázať spoločnú zodpovednosť (politika, postupy atď.) v manažérstve významných environmentálnych aspektov a vplyvov, vrátane najmä stanovenia dlhodobých a krátkodobých cieľov a nápravných činností. Od všetkých, čo si organizujú EMS spolu a získavajú spoločnú registráciu sa vyžaduje, aby preukázali sústavné zlepšovanie správania s významnými aspektmi a vplyvmi v súlade so svojou politikou, svojimi cieľmi a programami. Keďže sa ako jedna organizácia registruje niekoľko sídel, je tiež potrebné vziať do úvahy požiadavky článku 2 písm. b) nariadenia (ES) č. 761/2001, prílohy I B 2 a prílohy III bod 3.7 a vedieť zdôvodniť, prečo nemôže byť zlepšené správanie viditeľné v každom zo sídel.

Treba si všimnúť, že logo môže používať iba organizácia registrovaná v EMAS, a preto v prípade obchodného parku môže byť logo použité iba v spojení s menom tohto obchodného parku. V každom prípade, jednotlivé organizácie sa môžu registrovať samostatne popri registrácii obchodného parku.

Príklady:

- malé priemyselné zóny,
- rekreačné komplexy,
- obchodné parky.

Tipy:

- spoločná environmentálna politika a spoločný environmentálny program,
- spoločné manažérske zodpovednosti,
- strata spoločnej registrácie pri porušení podmienok v jedinom sídle.

7. MALÉ PODNIKY PÔSOBIACE NA ROZLAHLOM ÚZEMÍ A PRODUKUJÚCE ROVNAKÉ ALEBO PODOBNÉ VÝROBKY A SLUŽBY, UCHÁDZAJÚCE SA O SAMOSTATNÚ REGISTRÁCIU

Článok 11 ods. 1 nariadenia (ES) č. 761/2001 znie: „... Aby sa podporila účasť malých a stredných podnikov vrátane tých, ktoré sú sústredené v dobre definovaných geografických oblastiach, môžu miestne orgány v spolupráci s priemyselnými združeniami, obchodnými komorami a zainteresovanými stranami poskytovať pomoc pri určovaní významných environmentálnych vplyvov. Malé a stredné podniky to potom môžu využívať pri definovaní svojho environmentálneho programu a stanovovaní dlhodobých a krátkodobých cieľov ich systému manažérstva EMAS...“.

V týchto geografických oblastiach musia malé a stredné podniky (ktoré veľmi často môžu mať rovnakú technologickú úroveň, výrobné metódy a približne rovnaké organizačné a manažérske systémy):

- zvážiť kumulatívne účinky, ktoré sú výsledkom ich výrobných procesov,
- spolupracovať s tou istou komunitou, s tými istými inštitúciami, s tými istými environmentálnymi kontrolnými orgánmi na miestnej úrovni, s ohľadom na ich environmentálne problémy (v skutočnosti čelia rovnakým potrebám ohľadom kvality životného prostredia),
- zvážiť vzájomné pôsobenie medzi svojimi environmentálnymi vplyvmi a vplyvmi vytvorenými ostatnými priemyselnými prevádzkovateľmi, ktorí sa nachádzajú v tej istej geografickej oblasti ako aj vplyvmi podnikov verejných služieb a civilných sídel.

Na druhej strane majú možnosť:

- hľadať spoločné východiská na riešenie svojich environmentálnych problémov (zvýšiť účinnosť zariadení na znižovanie znečistenia, prekonať kultúrne spiatocníctvo alebo nevhodnosť pre environmentálne manažerstvo a tak ďalej),
- podporovať jeden druhého napr.:
 - výmenou skúseností pri určovaní environmentálnych aspektov a vplyvov,
 - spoločným navrhovaním environmentálnej politiky a environmentálneho programu,
 - vykonávaním vzájomných interných auditov v partnerskej organizácii, aby sa ľahšie určili environmentálne aspekty a vplyvy,
 - najímaním spoločného environmentálneho konzultanta,
 - používaním rovnakej infraštruktúry pre manažerstvo rozličných environmentálnych vplyvov akými sú čističky odpadových vôd, spaľovne odpadov, skládky a pod. a vytvorením špeciálnych organizácií pre tento účel ako sú združenia,
 - a na základe spoločného úsilia zaviesť EMS, spolupracovať s tým istým overovateľom, ktorý môže vďaka podobnostiam medzi EMS vykonať procesy overenia a validácie a znížiť príslušné náklady;
- zúčastňovať sa na miestnych environmentálnych projektoch, ako sú procesy Agendy 21 (miestne alebo regionálne úrady alebo priemyselné organizácie môžu podporovať takéto činnosti pomáhaním pri budovaní sietí).

Pri zohľadnení predchádzajúcich bodov predstavuje definícia všeobecného programu zavádzaného miestnymi úradmi, priemyselnými združeniami a obchodnými komorami na základe počiatočnej environmentálnej analýzy celého územia veľmi užitočné predbežné opatrenia pre malé a stredné podniky prístupujúce k EMAS.

Územný environmentálny program by potom mal byť zreteľne určený, uverejnený a prijatý všetkými zúčastnenými stranami a mal by usilovať o významné zlepšenie životného prostredia celej oblasti.

Po schválení a uznaní environmentálnych dlhodobých a krátkodobých cieľov, môže každá organizácia (malé a stredné podniky, verejné služby, miestne úrady atď.) na základe dobrovoľnosti podľa postupu EMAS stanoviť potrebné opatrenia na individuálne zosúladenie s nariadením (ES) č. 761/2001a uchádzať sa o registráciu jednotlivu.

Overovateľ by v takomto prípade musel posúdiť, či systém environmentálneho manažérstva je schopný splniť špecifické krátkodobé a dlhodobé ciele každej jednotlivej organizácie podľa všeobecného programu, cieľov celej oblasti. Environmentálne vyhlásenie by potom malo okrem obsahu, ktorý požaduje EMAS zreteľne určovať konkrétny prínos organizácie k cieľom celého environmentálneho programu.

Príklady:

- priemyselné štvrte,
- turistické areály,
- nákupné strediská.

Tipy:

- stanovenie propagačného orgánu,
- schválenie realizačnej štúdie,
- nezávislé posúdenie celkových environmentálnych dlhodobých a krátkodobých cieľov,
- zapojenie do programu lokálnej Agendy 21.

8. MIESTNE ÚRADY A VLÁDNE INŠTITÚCIE

Keď je organizácia, ktorá sa uchádza o registráciu EMAS verejná inštitúcia, je dôležité uviesť, že môžu byť najdôležitejšie nepriame environmentálne aspekty ako následky politiky danej inštitúcie, a preto problémy, ktoré sa vezmú do úvahy, nemôžu byť zamerané len na manažérsku organizačnú štruktúru a na priame environmentálne aspekty, ktoré sa s ňou spájajú.

Politická zodpovednosť verejnej správy sa spája s manažérstvom územia a kvalitou súčasného i budúceho života občanov, ktorý patria do jej pôsobnosti.

Pre niektoré miestne orgány alebo vládne inštitúcie je kvôli zložitosti manažérstva a aspektov, ktoré je potrebné zväžiť, možné prijať oddelenú registráciu častí týchto organizácií. V tomto prípade musí byť komunikácia s verejnosťou a používanie loga jednoznačné a jasne sa vzťahovať len na konkrétnu registrovanú vetvu alebo jednotku.

Týmto organizáciám sa doporučuje, aby vytvorili referenčnú environmentálnu politiku, s ktorou by sa mohla zosúladiť každá časť organizácie.

Príklady:

- miestne orgány,
- ministerstvá,
- vládne agentúry,
- lokálna Agenda 21.

Tipy:

- porady s občanmi a ich súhlas,
- kompatibilita hospodárskeho rozvoja a životného prostredia,
- ohodnotenie alternatívnych strategických možností a súvisiacich priorít,
- územné plány a súvisiace merateľné dlhodobé ciele a zodpovednosti,
- sústavné overovanie a monitorovanie environmentálneho plánu,
- vyváženosť medzi slobodnými súkromnými podnikmi a sociálnymi potrebami,
- výchova občanov a ekonomických operátorov.

PRÍLOHA II

USMERNENIE K INTERVALOM OVEROVANIA, VALIDÁCIE A AUDITU

(Všetky odkazy k prílohám sa vzťahujú na prílohy k nariadeniu (ES) č. 761/2001 pokiaľ sa výslovne neuvádza inak)

1. ÚVOD

Následne po prvom overení EMAS vyžaduje, aby overovateľ v súčinnosti s organizáciou navrhol a schválil program overovania pokrývajúci obdobie nie dlhšie ako 36 mesiacov. Po prvej validácii environmentálneho vyhlásenia EMAS tiež vyžaduje, aby informácie a podobne aj všetky zmeny boli aktualizované každoročne, pokiaľ nenastanú iné okolnosti. Toto usmernenie identifikuje okruhy, ktoré treba brať do úvahy pri navrhovaní programu overovania, vrátane situácií, v ktorých je možné odchyliť sa od ročného intervalu aktualizácie informácií v environmentálnom vyhlásení. Takisto upravuje interval vnútorného auditu.

Toto usmernenie používa na upresnenie nasledujúce pojmy:

„Overovanie“ — posudzovanie (audit) vykonané environmentálnym overovateľom na zistenie, či environmentálna politika, systém manažérstva a postupy) auditu vyhovujú požiadavkám nariadenia (ES) č. 761/2001. To zahŕňa návštevu organizácie, preskúmanie dokumentov/záznamov a pohovory so zamestnancami.

„Validácia“ — posudzovanie vykonané environmentálnym overovateľom na zistenie, či informácie a údaje v environmentálnom vyhlásení organizácie sú spoľahlivé, vierohodné, správne a splňajú požiadavky uvedené v prílohe III bod 3.2.

2. PROGRAM OVEROVANIA

2.1. Požiadavky

Po dohode s organizáciou overovateľ musí zostaviť program, ktorý zabezpečí, že všetky prvky požadované pre registráciu v EMAS budú overené v období neprekračujúcom 36 mesiacov (príloha V bod 5.6).

2.2. Zámer

Táto požiadavka slúži na uistenie manažmentu organizácie a zainteresovaných strán, že environmentálna politika, systém manažérstva, postupy, informácie meranie údajov a monitorovanie splňajú požiadavky nariadenia (ES) č. 761/2001. Pravidelná súčinnosť medzi overovateľom a organizáciou pomáha budovať vierohodnosť a dôveru u užívateľov EMAS ako i schémy samotnej. Osvedčeným postupom na zabezpečenie neustáleho dozoru nad EMS a environmentálnym správaním organizácie je rozčleniť overovanie tak, že každý rok je overovaná tretina činnosti organizácie, takže maximálne za 36 mesačné obdobie sú overené všetky činnosti. To tiež dodá overovateľovi dôveru v presnosť, vierohodnosť a spoľahlivosť informácií nachádzajúcich sa v environmentálnom vyhlásení.

Avšak v malých organizáciách a v malých podnikoch (definíciu pozri nižšie) sa môže uskutočniť overenie počas jednej návštevy v intervale, na ktorom sa dohodne overovateľ s organizáciou, ale najmenej každých 36 mesiacov pre celý systém.

Definícia malých organizácií a podnikov

„Malý podnik“ je definovaný ako podnik, ktorý:

- má menej ako 50 zamestnancov a
- má buď
 - ročný obrat neprekračujúci 7 miliónov eur, alebo
 - ročnú súvahu neprekračujúcu 5 miliónov eur,

- a 25 % alebo vyšší podiel kapitálu alebo hlasovacích práv nie je vo vlastníctve jedného podniku alebo združenia niekoľkých podnikov.

2.3. Usmernenie

Overovateľ zostaví a odsúhlasí program overovania iba vtedy, ak sa ukončilo počiatočné úplné overovanie a validácia environmentálneho vyhlásenia. Pri zostavovaní programu overovania overovateľ zväži:

- stabilitu a dôveryhodnosť programu vnútorného auditu vrátane intervalu vnútorných auditov,
- zložitosť EMS,
- environmentálnu politiku,
- veľkosť, rozsah a povahu činností, výrobkov a služieb organizácie,
- význam priamych a nepriamych environmentálnych aspektov organizácie, ktoré môže operatívne riadiť alebo pri ktorých možno predpokladať, že ich ovplyvňuje,
- stabilitu manažérstva údajov a informácií a vyhľadávacieho systému vo vzťahu na informácie a údaje v environmentálnom vyhlásení,
- históriu environmentálnych problémov,
- rozsah činností spadajúcich pod environmentálne predpisy,
- výsledky z predchádzajúcich overovaní,
- skúsenosti organizácie z procesu dodržiavania požiadaviek EMAS.

Overovateľ pri posudzovaní súladu s požiadavkami nariadenia EMAS môže oprieť toto posudzovanie buď o pôsobenie, činnosti, výrobky a služby organizácie, alebo o environmentálne aspekty, ktoré môže organizácia priamo a/alebo nepriamo operatívne riadiť a ovplyvňovať.

Overenie organizácií s akreditovaným certifikátom ISO 14001 (alebo inou environmentálnou normou) uvedeným v článku 9 ods. 1 nariadenia (ES) č. 761/2001 je potrebné iba v tom rozsahu, ktorý táto norma nepokrýva. V takýchto prípadoch má overovateľ pri zostavovaní programu overovania brať do úvahy dozorný program ISO 14001 a ak je to možné, cielene kombinovať hodnotiace návštevy v čo najväčšej možnej miere, aby sa predišlo zbytočnej duplikácii, výdavkom a strate času organizácie. Overovacie činnosti sa však budú odlišovať od činností počas dozorných návštev vykonaných v rámci certifikácie ISO 14001. Obzvlášť budú pokrývať dodatočné body zhrnuté v prílohe I.

3. AKTUALIZÁCIE ENVIRONMENTÁLNYCH INFORMÁCIÍ

3.1. Požiadavky

Článok 3 ods. 3 písm. b) nariadenia (ES) č. 761/2001 vyžaduje, aby na udržanie registrácie v EMAS organizácia „zaslala výročné validované aktualizácie svojho environmentálneho vyhlásenia príslušnému orgánu a verejne ich sprístupnila. Odchýlky od intervalu v akom sa aktualizácie musia vykonávať, možno uskutočniť za okolností, uvedených v usmernení Komisie schválenom v súlade s postupom, ktorý ukladá článok 14 ods. 2, obzvlášť pri malých organizáciách a malých podnikoch podľa odporúčania Komisie 96/280/ES ⁽¹⁾ a keď nedošlo k žiadnej zmene vo fungovaní systému environmentálneho manažérstva.“

Príloha III bod 3.4 o zabezpečovaní verejne dostupných informácií uvádza: „Organizácia musí aktualizovať informácie uvedené v bode 3.2 a každá zmena sa musí validovať environmentálnym overovateľom, v oboch prípadoch v ročných intervaloch. Odchýlky od intervalu v akom sa aktualizácie musia vykonávať, možno uskutočniť za okolností uvedených v usmernení Komisie...“.

⁽¹⁾ Ú. v. ES L 114, 24.4.2001, s. 1.

To sa znovu opakuje v prílohe V bod 5.6, ktorá uvádza: „...Navyše, overovateľ musí v intervaloch nepresahujúcich 12 mesiacov validovať každú aktualizovanú informáciu v environmentálnom vyhlásení. Odchýlky od intervalu v akom sa aktualizácie musia vykonávať, možno uskutočniť za okolností uvedených v usmernení Komisie...“.

3.2. Usmernenie

Bežne sa očakáva, že informácie v environmentálnom vyhlásení sú aktualizované každoročne a zmeny sú validované. Efektívnejší z hľadiska výdavkov a osvedčenejší postup je prepojiť validáciu environmentálneho vyhlásenia s prebiehajúcim programom overovania. Čas, úsilie a výdavky na validáciu budú závisieť na kvalite manažérstva údajov a informácií a systému výberu používanom na vytváranie environmentálneho vyhlásenia.

Obyčajne sa budú informácie a údaje o správaní organizácie (príloha III bod 3.2 písm. e)) meniť ročne a aktualizovať v environmentálnom vyhlásení, hoci potrebné bude validovať len zmeny. Aktualizácia informácií v environmentálnom vyhlásení nevyžaduje vydávanie nového environmentálneho vyhlásenia každý rok, postačuje ich dostupnosť verejnosti. Cieľom EMAS je podporovať poskytovanie vierohodných informácií o zlepšeniach environmentálneho správania verejnosti. To sa môže uskutočniť napríklad vytvorením zvláštneho samostatného environmentálneho vyhlásenia alebo zahrnutím týchto informácií do účtovných výkazov v tlačenej podobe alebo na webstránke. Pozri osobitné usmernenie Komisie o environmentálnom vyhlásení uvedené v prílohe I odporúčania Komisie 2001/680/ES ⁽¹⁾.

Napriek tomu, že aktualizované informácie za malé podniky a malé organizácie nemusia byť v objemných drahých výpravných publikáciách, nariadenie (ES) č. 761/2001 umožňuje týmto organizáciám rozšíriť intervaly aktualizácie informácií a ich validáciu. Len tieto organizácie sú preto oslobodené od ročnej validácie aktualizovaných informácií, pokiaľ nemajú:

- so svojou činnosťou, výrobkami a službami spojené závažné environmentálne riziká, alebo
- závažné zmeny vo fungovaní systému environmentálneho manažérstva, alebo
- závažné právne požiadavky vzťahujúce sa na ich činnosti, výrobky a služby, alebo
- závažný miestny význam.

Vo vyššie uvedených prípadoch musí overovateľ požadovať validované ročné aktualizácie informácií v environmentálnom vyhlásení.

Ak sa aktualizácia environmentálneho vyhlásenia nevykoná každoročne, očakáva sa v období neprekračujúcom 36 mesiacov.

Príklady:

- malé pekárne,
- materské školy,
- samostatné maloobchodné predajne.

3.3. Validácia výňatkov z environmentálneho vyhlásenia

Organizácie môžu použiť výňatky zo svojich environmentálnych vyhlásení v spojení s logom EMAS. Príklady zahŕňajú:

- predkladanie validovaných emisných údajov environmentálnym regulátorom,
- informácie o emisiách uhlíkatých zlúčenín v rámci vnútroštátnych programov znižovania zmeny klímy,
- plnenie právnych požiadaviek pre zverejňovanie environmentálnych informácií akcionárom a pre systém dôchodkového zabezpečenia.

⁽¹⁾ Pozri stranu 3 tohto úradného vestníka.

Pri používaní loga vo výňatkoch, môže organizácia použiť len výňatky z posledného validovaného environmentálneho vyhlásenia. Výňatky musia byť tiež v súlade s požiadavkami prílohy III 3.5 písm. a) až f) tým, že sú relevantné, podstatné a nie sú klamlivé alebo zavádzajúce.

Výňatky z environmentálneho vyhlásenia použité s logom EMAS musia byť validované oddelene. Čas, úsilie a náklady možno ušetriť identifikáciou výňatkov, ktoré sa použijú takže môžu byť validované v tom istom čase ako vyhlásenie.

Pre informácie o použití loga pozri usmernenie Komisie v prílohe III k tomuto rozhodnutiu.

4. INTERVAL AUDITU

4.1. Požiadavky

Príloha II 2.9 o intervale auditu uvádza, že „Interval, v akom sa vykonáva audit každej činnosti bude kolísat v závislosti od:

- povahy, rozsahu a zložitosti činností,
- dôležitosti súvisiacich environmentálnych vplyvov,
- dôležitosti a naliehavosti problémov zistených pri predošliých auditoch,
- histórie environmentálnych problémov.

Organizácia si musí vypracovať vlastný program auditov a definovať ich frekvenciu, pričom musí zohľadniť usmernenie Komisie...“.

4.2. Zámer

Toto má zabezpečiť, aby sa vytvoril program auditu, ktorý poskytne manažmentu informácie potrebné na preskúmanie environmentálneho správania organizácie a účinnosti systému environmentálneho manažérstva a ktorý má schopnosť ukázať, že sú operatívne riadené. Bude aj základom pre overovateľa pri vytváraní a schvaľovaní programu overovania s organizáciou a na určenie intervalu v akom navštevujú organizáciu.

4.3. Usmernenie

Osvedčeným postupom pri vytváraní programu auditu je auditovať činnosti, výrobky a služby, ktoré zapríčiňujú, alebo potenciálne zapríčiňujú najvýznamnejšie environmentálne vplyvy častejšie, ako tie s menšou významnosťou. Organizácia má vykonávať audity aspoň v ročnom intervale, pretože to ukáže manažmentu organizácie i overovateľovi kontrolu významných environmentálnych aspektov.

PRÍLOHA III

USMERŇUJÚCI DOKUMENT K POUŽÍVANIU LOGA EMAS

(Všetky odkazy k prílohám sa vzťahujú na prílohy k nariadeniu (ES) č. 761/2001, pokiaľ sa výslovne neuvádza inak)

1. PRINCÍPY

Pôsobnosť predpisu

Týmto usmernením nie je dotknuté právo spoločenstva, vnútroštátne zákony alebo technické normy upravené právom spoločenstva, najmä smernicou Rady 84/450/EHS z 10. septembra 1984, ktorá sa týka aproximácie zákonov, nariadení a administratívnych predpisov členských štátov týkajúcich sa zavádzajúcej reklamy ⁽¹⁾ a povinností organizácií ustanovených týmito zákonmi a normami.

1.1. Ciele loga EMAS

Jedným z kľúčových prvkov revidovanej EMAS je zavedenie rozličných možností komunikácie environmentálnych informácií zainteresovaným osobám. Nabáda organizácie, aby podávali správy o svojom environmentálnom správaní verejnosti, klientom a zákazníkom využívajúc tieto dodatočné možnosti komunikácie.

Logo EMAS je ochranná známka nariadenia (ES) č. 761/2001. Účelom loga EMAS je ukázať verejnosti a ďalším zainteresovaným stranám:

- vytvorenie a uplatňovanie systému environmentálneho manažérstva,
- systematické, objektívne a pravidelné hodnotenie fungovania takýchto systémov,
- zabezpečovanie informácií o environmentálnom správaní a otvoreného dialógu s verejnosťou a ďalšími zainteresovanými stranami,
- aktívnu účasť vrátane prípravy zamestnancov

zo strany organizácie vrátane ustanovení pre právny súlad s príslušnými environmentálnymi vnútroštátnymi právnymi predpismi. Obzvlášť to poukazuje na vôľu organizácie pravidelne poskytovať verejne dostupné environmentálne vyhlásenia validované nezávislým overovateľom.

V tomto zmysle má logo EMAS trojitú funkciu:

- ukázať spoľahlivosť a vierohodnosť informácií poskytovaných organizáciou s ohľadom na environmentálne správanie;
- ukázať záväzok organizácie zlepšovať svoje environmentálne správanie a skvalitňovať manažérstvo environmentálnych aspektov;
- zvyšovať povedomie o schéme na verejnosti, medzi zainteresovanými stranami a medzi organizáciami ochotnými zlepšovať svoje environmentálne správanie.

Zámerom Európskeho spoločenstva je tak zvýšiť hodnotu EMAS vytvorením nových a dôveryhodných možností pre organizácie registrované v EMAS, aby ukázali svoje environmentálne správanie a svoj záväzok k ochrane životného prostredia, komunikáciou so zainteresovanými stranami prostredníctvom širokej škály rôznych prostriedkov ako to navrhuje tento usmerňujúci dokument.

1.2. Vzťah medzi logom EMAS a schémami environmentálneho označovania (článok 8 ods. 2 nariadenia (ES) č. 761/2001)

Logo EMAS znamená:

- dobrovoľné aktívne úsilie registrovaných organizácií sústavne zlepšovať environmentálne správanie nad bežný spôsob,

⁽¹⁾ Ú. v. ES L 114, 24.4.2001, s. 1.

- fungujúci systém environmentálneho manažérstva uskutočňujúci dlhodobé ciele stanovené organizáciou a
- fakt, že informácie poskytnuté napr. v environmentálnom vyhlásení sú vierohodné a overené akreditovaným environmentálnym overovateľom.

Na rozdiel od loga EMAS, majú schémy environmentálneho označovania produktov a služieb odlišné charakteristiky:

- svojou povahou sú selektívne a tak ukazujú komparatívne nároky medzi tými výrobkami, činnosťami a službami, ktoré nesú označenie a tými, ktoré ho nenesú;
- poukazujú na splnené environmentálne kritéria tretej strany, ktorým vyhovujú len niektoré výrobky na trhu;
- definícia relevantných kritérií sleduje (väčšinou oficiálne) schválený poradný postup.

Systémy environmentálneho označovania môžu poskytnúť relevantné informácie so zreteľom na environmentálne aspekty spojené s výrobkami a službami.

Logo EMAS neobsahuje žiadnu z týchto charakteristík ani sa nepoužije spôsobom, ktorý by viedol k zámene s týmito charakteristikami.

Je na zodpovednosti organizácie, overovateľov a príslušných orgánov, aby sa vyhli akejkoľvek zámene s označením environmentálnych výrobkov. S týmto cieľom musí organizácia opatrne voliť informácie určené ku komunikácii a vytvoriť komunikačné nástroje, aby sa vyhlo akejkoľvek zámene. Je na zodpovednosti overovateľa posúdiť validitu a spoľahlivosť odkazu, ktorý má byť doručený zákazníkovi, v súlade s kritériami určenými v prílohe III body 3.2 a 3.5 a v súlade s jeho povinnosťami ako sú určené v prílohe V.

2. POŽIADAVKY VYMENOVANÉ V NARIADENÍ (ES) č. 761/2001

2.1. Relevantné právne ustanovenia

a) Článok 8 („logo“) definuje:

- podmienky, za ktorých možno použiť logo EMAS, menovite požiadavku súčasnej registrácie EMAS (odsek 1),
- päť rozličných možností na jeho použitie (odsek 2) a
- prípady, kedy sa nepoužije, menovite na výrobky alebo ich obaly a v spojení s komparatívnymi nárokmi (odsek 3).

b) Príloha III bod 3.5 „zverejnenie informácií“ poskytuje možnosti pre informovanie verejnosti navyše k environmentálnemu vyhláseniu a v písm. a) až f) špecifikuje požiadavky ktoré musia byť splnené, ak sú vybrané informácie generované a použité spolu s logom EMAS. Príloha III 3.5. vyžaduje, aby informácie boli:

- presné a nie klamlivé,
- podložené a overiteľné,
- relevantné a použité v náležitom kontexte alebo prostredí,
- reprezentatívne za celé environmentálne správanie organizácie,
- s nízkou pravdepodobnosťou nesprávnej interpretácie,
- významné vo vzťahu k celkovému vplyvu na životné prostredie.

Organizácie musia vziať do úvahy požiadavky prílohy III, 3.5, písm. a) až f) tiež v prípade, keď použijú logo EMAS v reklamách a inzerátoch na výrobky, činnosti a služby, ako sa uvádza v sekcii 5 tohto usmernenia.

- c) Príloha IV „Minimálne požiadavky na logo“ definuje dve podoby loga: jedno označuje „overené environmentálne manažérstvo“ (verzia 1), druhé „validované environmentálne informácie“ (verzia 2). V oboch prípadoch musí byť uvedené registračné číslo organizácie.

Podobu loga je možno zmeniť podľa prílohy IV len za okolností určených v bode 2.2 tohto usmernenia.

2.2. Použitie loga na propagáciu schémy EMAS

Uznáva sa, že logo je potrebné používať na propagáciu schémy EMAS. V tomto kontexte by bolo použitie slov „validované informácie“ alebo „overené environmentálne manažérstvo“ nevhodné ako aj použitie registračného čísla. Na propagáciu EMAS preto môže byť logo použité v nasledovnej podobe: napríklad na nasledujúce účely:

— propagačné materiály (odznaky atď.),

— novinové články,

— usmernenie Komisie,

— knihy, publikácie o EMAS,

pod podmienkou, že

— sa nepoužije v spojení s menom organizácie a

— že nenaznačuje alebo nevytvára dojem registrácie v schéme alebo že užívateľ loga v tejto podobe si neuplatňuje environmentálny nárok na svoje činnosti, výrobky alebo služby.

2.3. Funkcie loga pri rôznych druhoch informácií (článok 8 a príloha IV nariadenia (ES) č. 761/2001)

Kým verzia 1 loga označuje, že organizácia má systém environmentálneho manažérstva zavedený v súlade s požiadavkami EMAS, verzia 2 označuje, že konkrétne informácie s pripojeným logom boli validované v EMAS.

Nariadenie EMAS v článku 8 ods. 2 uvádza päť rozličných možností použitia loga:

- na validovaných informáciách, popísaných v prílohe III bod 3.5 za okolností určených v tomto usmernení. V tomto prípade logo označuje, že informácia je vytiahnutá z validovaného environmentálneho vyhlásenia a spĺňa požiadavky prílohy III bod 3.5. (verzia 2);
- na validovaných environmentálnych vyhláseniach zdôrazňuje účasť na schéme a ukazuje, že obsah správy je validovaný (verzia 2);
- v záhlaviach listov registrovaných organizácií (verzia 1);

- d) na informáciách, ktorými organizácia propaguje svoju účasť v EMAS ukazuje fakt, že sa organizácia podieľa na EMAS. Verziu 1 loga možno použiť napríklad na záhlavia, budovy, webstránky, pozvánky atď.;
- e) v reklamách a inzerátoch na výrobky, činnosti a služby iba za okolností určených v tomto usmernení, ktoré zabezpečuje, aby nedošlo k zámene so značkami environmentálnych výrobkov (verzia 2).

Vo všetkých týchto prípadoch musí byť jasné spojenie s menom organizácie.

Užívatelia loga organizácií registrovaných v EMAS by mali mať na zreteli, že pri používaní loga nemá dôjsť k nedorozumeniu zo strany verejnosti. Napríklad žiadna organizácia nesmie použiť logo spôsobom, ktorý by zmiatol alebo zavádzal verejnosť tvrdením, že práve urobili niečo „podobné“ nariadeniu EMAS alebo svojím vlastným spôsobom „podľa“ nariadenia.

Kým používanie loga vo vyhlásení a v záhlaviach pokrývalo nariadenie (EHS) č. 1836/93 ⁽¹⁾, v nariadení (ES) č. 761/2001 je povolených aj niekoľko nových použití loga tieto prípady sa uvedené v nasledujúcich bodoch.

3. USMERNENIE K POUŽÍVANIU LOGA NA VYBRANÉ INFORMÁCIE Z ENVIRONMENTÁLNEHO VYHLÁSENIA (článok 8 ods. 2 písm. a) a príloha III, bod 3.5 nariadenia č. 761/2001)

3.1. Všeobecné požiadavky

Použitie loga (verzia 2) v spojení s vybranými informáciami musí spĺňať požiadavky vymenované v prílohe III, bod 3.5.

Existuje široká škála možných formátov publikácie ako sú:

- informačné brožúry,
- formuláre s údajmi,
- prospekty,
- inzeráty a reklamy v novinách,
- kapitoly o životnom prostredí v publikáciách netýkajúcich sa životného prostredia,
- webstránky atď. a
- televízne reklamy.

Primerané použitie loga nezávisí od technických prostriedkov akými sa informácie podávajú. Všeobecná požiadavka, ktorá musí byť splnená pri každom použití loga v týchto prípadoch je:

Zviditeľniť, na ktoré informácie sa logo vzťahuje!

Ak sa celý obsah publikácie prekrýva s environmentálnym vyhlásením a je validovaný overovateľom, logo sa môže použiť akýmkoľvek adekvátnym spôsobom (napr. na obálke publikácie, do hlavičky inzerátu alebo reklamy, ako grafické pozadie textu a pod.)

Validované informácie musia byť jasne odlišené od zvyšku textu, napr. rámčekom, odlišným usporiadaním, farbou, veľkosťou alebo druhom použitého písma v prípade, že sú:

- len časťou „tela“ inej publikácie (napr. s technickým alebo obchodným zameraním), alebo
- podávané v spojení s inými, nevalidovanými environmentálnymi informáciami (napr. jeden blok v rozsiahlejšom texte alebo jedna sekcia správy spoločnosti atď.)

⁽¹⁾ Ú. v. ES L 114, 24.4.2001, s. 1.

Logo musí byť uložené spôsobom, ktorý umožní jasne priradiť validované informácie.

3.2. Príklady

Nasledujúce príklady ilustrujú uvedené princípy pre registrované organizácie. V každom prípade, označenom ako „povolené“ musia byť splnené kritériá vymenované v prílohe III bod 3.5 písm. a) až f). V prípadoch označených ako „nepovolené“ sa uvádza, ktoré z kritérií vymenovaných v prílohe III bod 3.5. sú porušené.

Č.	Príklad	Status
1	Logo (verzia 2) na záhlaví kompilácie relevantných a validovaných údajov o správaní určenej pre úradu.	Povolené
2	Logo (verzia 2) umiestnené na prospekte pre zamestnancov obsahujúcom validované informácie o fungovaní systému environmentálneho manažérstva.	Povolené
3	Logo (verzia 2) na obale brožúry pre zákazníkov a dodávateľov, obsah vybraný z validovaného environmentálneho vyhlásenia.	Povolené
4	Logo (verzia 2) vo výročnej environmentálnej správe holdingovej spoločnosti, ktorá obsahuje registrované a neregistrované pobočky v záhlaví kapitoly o validovanom systéme environmentálneho manažérstva v niektorých, jasne menovaných častiach organizácie.	Povolené
5	Logo (verzia 2) na obale environmentálnej správy spoločnosti, časti spoločnosti nie sú registrované.	Nepovolené, porušuje prílohu III bod 3.5 písm. a), d), e) a f).
6	Logo (verzia 2) na obale obchodnej správy organizácie (organizácia celá registrovaná).	Nepovolené, porušuje prílohu III bod 3.5 písm. a), d), e) a f).
7	Logo (verzia 2) ako grafické pozadie kompilácie validovaných environmentálnych údajov v obchodnej správe.	Povolené
8	Logo (verzia 2) ako grafické pozadie pre validované inštrukcie pre zákazníkov o správnom nakladaní s výrobkom.	Povolené
9	Logo (verzia 2) vedľa validovaných environmentálnych informácií na webovej stránke organizácie.	Povolené
10	Logo (verzia 2) vedľa validovaného oznámenia, umiestneného na nákladnom vozidle registrovanom v spoločnosti na prepravu, vedľa mena spoločnosti s nápisom „V rokoch 1995 až 1998 sme zredukovali priemernú spotrebu nafty nášho vozového parku o 20 litrov na xy litrov na 100 kilometrov“.	Povolené
11	Logo (verzia 2) vedľa oznámenia umiestneného na nákladnom vozidle nesúcom ochrannú značku maloobchodu „Naša preprava šetrí životné prostredie“	Nepovolené, porušuje prílohu III bod 3.5 písm. a), b), c), d), e) a f).
12	Logo (verzia 2) na stránke, ktorá obsahuje validované informačné požiadavky na dodávateľov v maloobchodnom katalógu.	Povolené

4. USMERNENIE K POUŽÍVANIU LOGA V REKLAMÁCH NA ÚČASŤ ORGANIZÁCIE V SCHÉME
(článok 8 ods. 2 písm. d) nariadenia č. 761/2001)

4.1. Všeobecné požiadavky

Zámerom používania loga (verzia 1) v súlade s článkom 8 ods. 2 písm. d) je informovanie verejnosti a zainteresovaných strán o tom, že organizácia je zaregistrovaná. Preto je potrebné, aby bolo logo jasne a výlučne pripísané organizácii. Zámene s organizáciou, ktorá nie je registrovaná v EMAS sa musí zabrániť.

Registrované organizácie a poskytovatelia komunikačných služieb pracujúcich v ich zastúpení nesmú vzbudiť dojem, že druhí menovaní sami splňajú požiadavky EMAS, ak tomu tak nie je.

4.2. Príklady

Nasledujúce príklady ilustrujú hore uvedené princípy pre registrované organizácie:

Č.	Príklad	Status
1	Logo (verzia 1) na obale informačnej brožúrky (neobsahujúcej environmentálne informácie) (celá organizácia registrovaná).	Povolené
2	Logo (verzia 1) na obale obchodnej správy organizácie (organizácia nie je celá registrovaná).	Nepovolené, pretože sa vyžaduje úplná registrácia.
3	Logo (verzia 1) na obale obchodnej správy organizácie (organizácia je celá registrovaná).	Povolené
4	Cisterna v registrovanom sídle s namaľovaným logom (verzia 1).	Povolené
5	Logo (verzia 1) v novinách ako grafické pozadie v spoločnom inzeráte dvoch spoločností, ktoré ohlasujú svoju environmentálnu spoluprácu s reťazcom dodávateľov (jedna je registrovaná, druhá nie).	Nepovolené, keďže vzniká dojem, že obe organizácie sú registrované v EMAS.
6	Logo (verzia 1) v maloobchodnom katalógu, umiestnené vedľa obchodných mien dodávateľov (z ktorých niektorí nie sú registrovaní).	Nepovolené, keďže vzniká dojem, že všetci dodávatelia sú registrovaní v EMAS.
7	Logo (verzia 1) umiestnené vedľa vstupných dverí lietadla, vyrobeného registrovaným výrobcom, prevádzkovanom neregistrovanou leteckou spoločnosťou.	Nepovolené, keďže vzniká dojem, že lietadlo je v prevádzke EMAS leteckej spoločnosti.
8	Logo (verzia 1) umiestnený na autobuse vedľa mena registrovaného podniku verejnej dopravy, ktorý autobus prevádzkuje.	Povolené
9	Logo (verzia 1) vedľa mena registrovanej organizácie na vozovom parku tejto organizácie.	Povolené
10	Logo (verzia 1) na tabuli pri vstupe do registrovaného obchodného domu.	Povolené
11	Logo (verzia 1) na tlačivách používaných registrovanou verejnou inštitúciou.	Povolené

5. USMERNENIE K POUŽÍVANIU LOGA V INZERÁTOCH A REKLAMÁCH NA ČINNOSTI VÝROBKY
A SLUŽBY (článok 8 ods. 2 písm. e)), (článok 8 ods. 2 písm. a) a b)) a príloha III bod 3.5)

5.1. Všeobecné požiadavky

Nariadenie (ES) č. 761/2001 kladie v porovnaní s nariadením (EHS) č. 1836/93 väčší dôraz na nepriame environmentálne aspekty. Medzi nimi hrajú ústrednú rolu charakteristiky výrobkov, činností a služieb. Cielene podnecuje organizácie, aby vydávali informácie o svojom environmentálnom správaní v spojení s ich produktmi a aby používali marketingové nástroje s cieľom podpory cieľov EMAS. To zahŕňa environmentálne aspekty nepriamo spojené s produktom ako aj priame charakteristiky produktu — za predpokladu, že ich overovateľ validoval.

V žiadnom prípade nesmie byť logo použité samotné v inzerátoch a reklamách na výrobky, činnosti a služby (ako environmentálna značka). Je potrebné zreteľné spojenie s validovanými informáciami. Validované informácie musia byť odlišné od ostatných poskytnutých informácií.

Informácie, na ktoré sa logo vzťahuje majú byť vybrané v súlade s princípmi uvedenými v prílohe III 3.5 písm. a) až f).

Podľa článku 8 ods. 2 písm. e) v spojení s písm. a) a d) je povolené používať logo EMAS, aby sa:

- ukázala účasť organizácie v EMAS (verzia 1),
- poukázalo na fakt, že výrobok, činnosť alebo služba boli vytvorené organizáciou registrovanou v EMAS (verzia 1) a
- zvýšila vierohodnosť validovaných informácií priamo alebo nepriamo súvisiacich s výrobkami, činnosťami alebo službami (verzia 2).

Zreteľné spojenie s validovanými informáciami je potrebné. Všetky činnosti relevantné pre informácie dodané s logom musia byť pod manažérskou kontrolou registrovanej organizácie.

Logo môže byť použité množstvom rozličných spôsobov, napríklad:

- v tlačенých inzerátoch na výrobky (napr. v novinách, katalógoch atď.),
- v užívateľských príručkách,
- v iných médiách (napr. televízia, webové stránky atď.),
- police a regály, v ktorých sa zákazníkom ponúkajú výrobky, činnosti a služby,
- výstavné stánky atď.

Organizácia používajúca logo musí mať kontrolu nad spôsobom, akým sa logo uvádza a nieť zaň zodpovednosť. Vzťah medzi logom a činnosťou, výrobkom alebo službou, ktorých sa týka, musí byť zreteľne určený.

Opätovne, nie je to technický spôsob, ktorým sa uvádza samotné logo, ktorý rozhoduje o tom, či je použitie povolené alebo nie, ale obsah dodaných informácií. V každom prípade musí byť zreteľné, na aké informácie organizácia odkazuje.

a) Informácie týkajúce sa výrobku, činnosti alebo služby nepriamo:

Ak má logo (verzia 2) ukázať jedno z nasledujúcich, musia sa do inzerátu alebo reklamy dať relevantné validované informácie a musia byť rozpoznateľné ako informácie týkajúce sa špecifických validovaných charakteristík environmentálneho manažérstva organizácie:

- prevádzkové charakteristiky relevantných výrobných procesov,
- charakteristiky environmentálneho manažérstva organizácie,

- environmentálnu politiku, úlohy a ciele,
- všeobecné údaje o environmentálnom správaní.

Nároky na environmentálne aspekty nedostatočne pokryté environmentálnym manažérstvom organizácie nie sú povolené.

b) Informácie týkajúce sa výrobu, činnosti alebo služby priamo:

Ak má logo (verzia 2) ukázať jedno z nasledovných, musia byť v inzeráte udané relevantné validované informácie a musia byť rozoznateľné ako informácie týkajúce sa špecifických validovaných charakteristík výrobku:

- environmentálne charakteristiky samotného výrobku, činnosti alebo služby,
- charakteristiky výrobku vo fáze používania alebo po použití,
- zlepšenie environmentálneho výkonu výrobkov alebo služieb,
- úlohy a ciele environmentálnej politiky týkajúce sa výrobkov alebo služieb,
- údaje o environmentálnom správaní týkajúce sa výrobku, činnosti alebo služby.

Nároky na environmentálne aspekty nedostatočne pokryté environmentálnym manažérstvom podniku nie sú povolené.

Musia sa rešpektovať tri základné obmedzenia použitia loga. Nie je dovoľené používať logo

- na výrobky a ich obaly,
- v spojení s porovnávacími výroky týkajúcimi sa konkurenčných výrobkov, činností alebo služieb a
- v inzerátoch a reklamách na výrobky bez zreteľnej informácie o charakteristikách organizácie alebo samotného produktu, na ktorý sa vzťahujú a ich zreteľného označenia.

Takže samotné logo EMAS neposkytuje spotrebiteľovi žiadne informácie (ako environmentálna značka), ale ukazuje validovaný stav poskytovaných informácií. Inými slovami reprezentuje „pečať spoľahlivosti informácií“ a nie „pečať nadradenosti výrobku“.

Navyše, vo všetkých prípadoch, kde účinkuje schéma environmentálneho označovania výrobkov, činností alebo služieb, ktoré prichádzajú do úvahy (napr. kde sú zavedené podmienky na environmentálne označovanie EÚ alebo vnútroštátne schémy environmentálneho označovania) platia nasledovné požiadavky:

- organizácia a overovateľ sú povinní zaviesť potrebné a špeciálne ustanovenie, ako je uvedené vyššie vo všeobecných princípoch a ilustrované na príkladoch, aby sa predišlo zámene s existujúcou environmentálnou značkou;
- organizácie a overovatelia musia pri kontrole informácií, ktoré plánujú dodať, zvážiť kritéria environmentálneho označovania príslušné pre výrobky s požiadavkami prílohy III bod 3.5 písm. a) až f),
- musia byť zohľadnené všetky schémy environmentálneho označovania relevantné pre trh, v ktorom sa logo použije,
- v žiadnom prípade nie je povolené odkazovať na kritériá stanovené pre relevantné environmentálne značky.

5.2. Príklady

Nasledujúce príklady ilustrujú princípy uvedené v odseku 5.1 tohto usmernenia. Vo všetkých prípadoch, označených ako „povolené“ musia byť splnené kritéria vymenované v prílohe III bod 3.5. písm. a) až f). V prípadoch označených ako „nepovolené“ je uvedené, ktoré z kritérií vymenovaných v prílohe III bod 3.5 sú porušené.

Č.	Príklad	Status
1	Logo (verzia 1) popri validovaných informáciách „vyrobené organizáciou registrovanou v EMAS“ v inzeráte.	Povolené
2	Logo (verzia 1 alebo 2) popri validovaných informáciách „environmentálne nadradený výrobok v porovnaní s alternatívami“.	Nepovolené, porušuje prílohu III bod 3.5 písm. a), b), c), d), e) a f).
3	Logo (verzia 2) popri validovanej informácii „energetická efektívnosť vo výrobe zvýšená o 20 % v rokoch 1996 až 1999“.	Povolené
4	Logo (verzia 1 alebo 2) umiestnené na fotografii výrobku bez ďalších informácií.	Nepovolené, možnosť zámény s označením výrobku.
5	Logo (verzia 2) popri validovanej informácii „60 % našich dodávateľov je registrovaných v EMAS v roku 1998“.	Povolené
6	Logo (verzia 2) umiestnené popri validovanej informácii: „Ročne aktualizované environmentálne vyhlásenie dostupné v....“	Povolené
7	Logo (verzia 2) popri validovanej informácii: „spotreba energie výrobku zredukovaná o 10 % v porovnaní s modelom roku 1997“.	Povolené
8	Logo (verzia 2) popri správe banky vysvetľujúcej začlenenie environmentálnych aspektov do jej investičných kritérií.	Povolené
9	Logo (verzia 2) popri správe v katalógu maloobchodnej predajne, uvádzajúcej zoznam environmentálnych kritérií pre jej dodávateľov.	Povolené
10	Logo (verzia 2) v správe katalógu maloobchodnej predajne, uvádzajúcej „Environmentálne vplyvy tovarov v našich policiach klesli od roku 1998 o 20 %“.	Nepovolené, porušuje prílohu III bod 3.5 písm. a), b), c) a e).
11	Logo (verzia 2) popri tvrdeniach „redukcia hluku o 10 % v porovnaní s modelom roku 1997“. Existuje environmentálna značka, požadujúca úroveň hluku menšiu ako má výrobok. Kritéria environmentálnej značky boli zohľadnené.	Povolené
12	Logo (verzia 2) popri validovanej informácii uvádzajúcej 20 % pokles sťažností na zápach na bitúnku v roku 1999 v porovnaní s rokom 1998.	Povolené
13	Logo (verzia 2) popri správe ropnej rafinérie uvádzajúcej 10 % pokles spotreby papiera na tonu vyrobeného benzínu.	Nepovolené, porušuje prílohu III bod 3.5 písm. d) a f).
14	Logo (verzia 1 alebo 2) popri fotografii neregistrovaného rekreačného rezortu v katalógu registrovanej cestovnej kancelárie.	Nepovolené, pretože organizácia, ktorej sa logo pripisuje (rezort) nie je registrovaná.
15	Logo (verzia 2) na druhej strane katalógu cestovnej kancelárie, podávajúceho validované informácie o opatreniach podniknutých na poli trvalo udržateľného cestovného ruchu.	Povolené
16	Logo (verzia 2) v inzeráte výrobcu papiera, obsahujúcom validované informácie o požiadavkách týkajúcich sa lesnej správy dodávateľov.	Povolené
17	Logo (verzia 2) vedľa validovaných informácií v palubnom časopise leteckej spoločnosti.	Povolené

Č.	Príklad	Status
18	Logo (verzia 2) v inzeráte na pijavý papier vedľa správy „Dosiahli sme recyklačný obsah ekvivalentný požiadavkám ‚Modrého anjela‘.“	Nepovolené, porušuje požiadavky tohoto usmernenia (bod 5.1).
19	Logo (verzia 2) v inzeráte na chladničku, uvádzajúcom „Prekračujeme požiadavky environmentálnej značky EÚ o 10 %“.	Nepovolené, porušuje požiadavky tohoto usmernenia (bod 5.1).
20	Logo (verzia 2) v inzeráte na počítač, obsahujúci súčasti dodané neregistrovanými organizáciami, tvrdiaci „Environmentálny vplyv životného cyklu redukovaný pod EMAS“.	Nepovolené, porušuje prílohu III bod 3.5 písm. a), b), e) a f).